

Posljednji »morski vuk« modernog doba

Naš iseljenik kapetan Žuljević, ugledni pomorac SAD

Josip Luetić

Bilo je to nedavno kad su se mogli vidjeti prekrasni prizori i veoma ugodni kontrasti u namjodernijim sjevernoameričkim lukama kad bi uz velike super moderne prekoceanske parobrode i motorne brodove uplovjavao u luku i po koji »Stari« jedrenjak. Jedan među njima bio je i »Four mast schooner« (četverojarbolni loger) našeg iseljenika rodom iz Dubrovnika, kapetana Ivana Žuljevića.

Tridesetih godina ovog stoljeća bilo je nekoliko ovih sjevernoameričkih jedrenjaka, koji su redovno saobraćali užduž američke obale, ali već četrdesetih godina ovog našeg atomskog doba ovi su jedrenjaci konačno nestali.

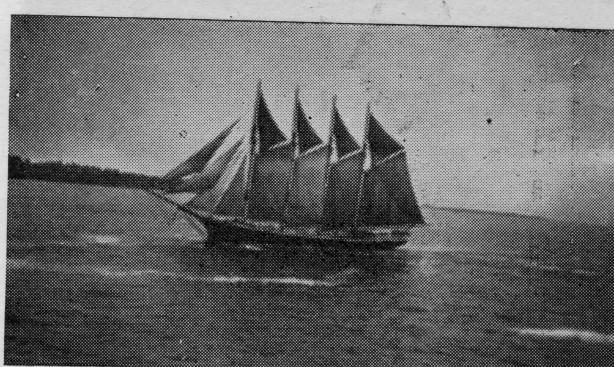
Zanimljivo je, da je jedan od posljednjih velikih sjevernoameričkih teretnih jedrenjaka bio vlasništvo našeg iseljenika kap. Ivana Žuljevića. Žuljevićev jedrenjak je plovio pod imenom »ANNIE C. ROSS«. Kap. Ivan Žuljević je bio glavni vlasnik ovog logera, a na njemu je plovio kao zapovjednik broda punih petnaest godina.

Naš kap. Ivan Žuljević je pošao na more još iz Stoga kraja rodnog mu Dubrovnika u veoma mladim godinama. To je bilo na početku ovog stoljeća, kad je kap. Žuljević počeo ploviti na brodovima brodovlasnika iz New Scotia i New Brunswicka — pomorskim centrima sa veoma dobro poznatim pomorskim tradicijama.

Žuljevićev prvo zapovjedništvo broda bilo je na veoma slikovitoj barkantini »Herdís«, koju je primio potpuno novu na nekom brodogradilištu u Francuskoj još za vrijeme Prvog svjetskog rata. Naši pomorci tip broda barkantin zvali su bark-škuna. Ovaj tip broda je imao na prednjem jarboli križna jedra dok su ostali jarboli razapinjali samo šošna jedra sa šošnjačama i vršnjačama.

Prilikom preuzimanja »Herdisa« kap. Žuljević se u luci Havre upoznao sa svojom ženom, te su poslije vjenčanja na ovoj bark-škuni proveli medeni mjesec.

Nakon Prvog svjetskog rata kapetan Žuljević je zapovjedao različitim brodovima, ali je ponajviše bio ukrcan na velike jedrenjake sa četiri ili pet jarbola.

Američki skuner »Annie C. Ross«

Kad je kupio svoj četverojarbolni loger odonda je bio stalno na njemu ukrcan. Žuljevićev loger se zvao »Annie C. Ross«.

Ovaj naš iseljenik bio je veoma dobro poznat kao vrstan pomorac na sjevernoameričkoj obali, a njegova pomorska vještina, nautičko znanje i pomorsko-trgovačka sposobnost bili su veoma visoko cijenjeni u američkim pomorskim i trgovačkim krugovima. Interesantno je napomenuti, da je među američkim pomorskim kapetanima, Žuljevićevim kolegama, bilo poznato da su log i dubinomjer bili Žuljevićeve glavne nautičke sprave i sav mornarski alat, jer je, kako su sjevernoamerički pomorci govorili, kapetan Ivan Žuljević, poznavao američku obalu isto tako kao palubu svog četverojarbolnog logera »Annie C. Ross«.

Brod tipa loger je jedrenjak sa dva ili više jarbola, koji imaju nastavak. Na jarboli i na nastavku se razapinju jedra: šošnjače i vršnjače, dok se na kosniku razapinju prečke. Zbog povoljnijih jednosmjernih i konstantnih vjetrova i mogućnostima nabave jeftine mehanizacije za podizanje i manevriranje jedrima, ovaj tip jedrenjaka se najviše zadržao u upotrebi uzduž sjevernoameričke obale. U Sjevernoj Americi logeri su se gradili sa više jarbola, pa otuda im i ime prema broju jarbola: Three mast Schooner, Four mast Schooner, Five mast Schooner i t. d.

Žuljevićev četverojarbolni loger »Annie C. Ross« je imao 750 B. R. tona. Ovaj je jedrenjak bio sagrađen 1917. godine, iako je to bio drveni brod konzervativne brodogradnje, a uz to još sagrađen za vrijeme Prvog svjetskog rata, ipak je mnogo godina veoma dobro i uspješno izvršavao mnoge plovidbene zadatke, jer je njegov zapovjednik kap. Ivan Žuljević bio veoma spretan, vrlo pažljiv, pomljivo oprezan i odličan pomorac — posljednji »morski vuk« modernog doba.

Zahvala uglednom iseljeniku

Naš ugledni iseljenik i suradnik našeg časopisa g. Josip Splivalo, koji živi u S. Franciscu, California, redovito nam šalje razne sportsko-pomorske časopise na korištenje i razvijanje ljubavi prema našem moru, pomorstvu i pomorskom sportu.

Skoro smo primili od g. Splivala nekoliko stručnih jedriličarskih časopisa sa više planova kako graditi razne tipove sportskih jedrilica raznih veličina. Ovu pošiljkju je g. Splivalo uputio mladim ljubiteljima našeg mora — našem podmlatku, te mu i pioniru našeg mora a i redakciju našeg časopisa ovim putem mnogo zahvaljuje.